

I e

KONSULTACIJOS

ETBG reglamento peržiūra (Europos teritorinio bendradarbiavimo grupė)

Šios konsultacijos buvo surengtos bendra Regionų komiteto, Europos Sąjungos Tarybai trijų pirmininkausiančių valstybių narių grupės (Ispanija, Belgija, Vengrija), Europos Komisijos ir programos INTERACT iniciatyva. Siekiant pataisyti Reglamentą (EB) Nr. 1082/2006 dėl ETBG, ketinama surinkti valstybių narių, įsteigtų ir rengiamų įsteigti ETBG, vietos ir regionų valdžios institucijų ir kitų suinteresuotųjų subjektų nuomones. Konsultacijose didžiausias dėmesys skiriamas teisėkūros aspektams, kuriuos reikėtų tobulinti ar pakeisti, kai reglamentas bus peržiūrimas, taip pat vertinama šios teisinės priemonės papildoma vertė ir galimybės. Konsultacijos pradėtos 2010 m. gegužės 3 d. Kaserese (Ispanija), apie jas paskelbta Regionų komiteto ETBG portale; pastabas buvo galima teikti iki liepos 20 d.

Konsultacijų išvados padėjo parengti nuomonę savo iniciatyva „ETBG reglamento peržiūra“, kurią Regionų komitetas pateiks 2011 m. pradžioje¹, ir bus naudingos tolesniam institucijų teisėkūros procesui. Reglamente (EB) Nr. 1082/2006 numatyta, kad iki 2011 m. rugpjūčio 1 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai nusiųs pranešimą dėl ETBG reglamento taikymo, o prireikus – pasiūlymus dėl pakeitimų.

---

¹

CDR 100/2010, pranešėjas Alberto Nuñez Feijoo (ELP / ES), Galisijos pirmininkas.

Padėka

Regionų komitetas dėkoja šiose bendrose konsultacijose dalyvavusioms partnerių grupėms.

Trijų ES pirmininkausiančių valstybių narių grupė (Ispanija, Belgija, Vengrija):

Julián Talens Escartí, Ispanijos nuolatinė atstovybė ES

Estanislau Vidal-Folch de Balanzó, Ispanijos nuolatinė atstovybė ES

Barbara Boutriau, Belgijos nuolatinė atstovybė ES

Thierry Delaval, Belgijos nuolatinė atstovybė ES

Maarten Goris, Belgijos nuolatinė atstovybė ES

Gábor Sonkoly, Vengrijos Respublikos viešojo administravimo ir teisingumo ministerija

Katalin Fékéte, Vengrijos Respublikos viešojo administravimo ir teisingumo ministerija

Anna Kerékgyártó, Vengrijos Respublikos viešojo administravimo ir teisingumo ministerija

Gabriella Iglói, Vengrijos nuolatinė atstovybė ES

Europos Komisija:

José Antonio Ruiz de Casas, Regioninės politikos GD

Dirk Peters, Regioninės politikos GD

Programa INTERACT:

Elise Blais, INTERACT informacijos centras Vienoje

Taip pat dėkojame visiems dalyviams už vertingą bendradarbiavimą.

Daugiau informacijos rasite Regionų komiteto ETBG interneto portale:

www.cor.europa.eu/ETBG

ETBG@cor.europa.eu

© Regionų komitetas, 2010.

Išvadų santrauka

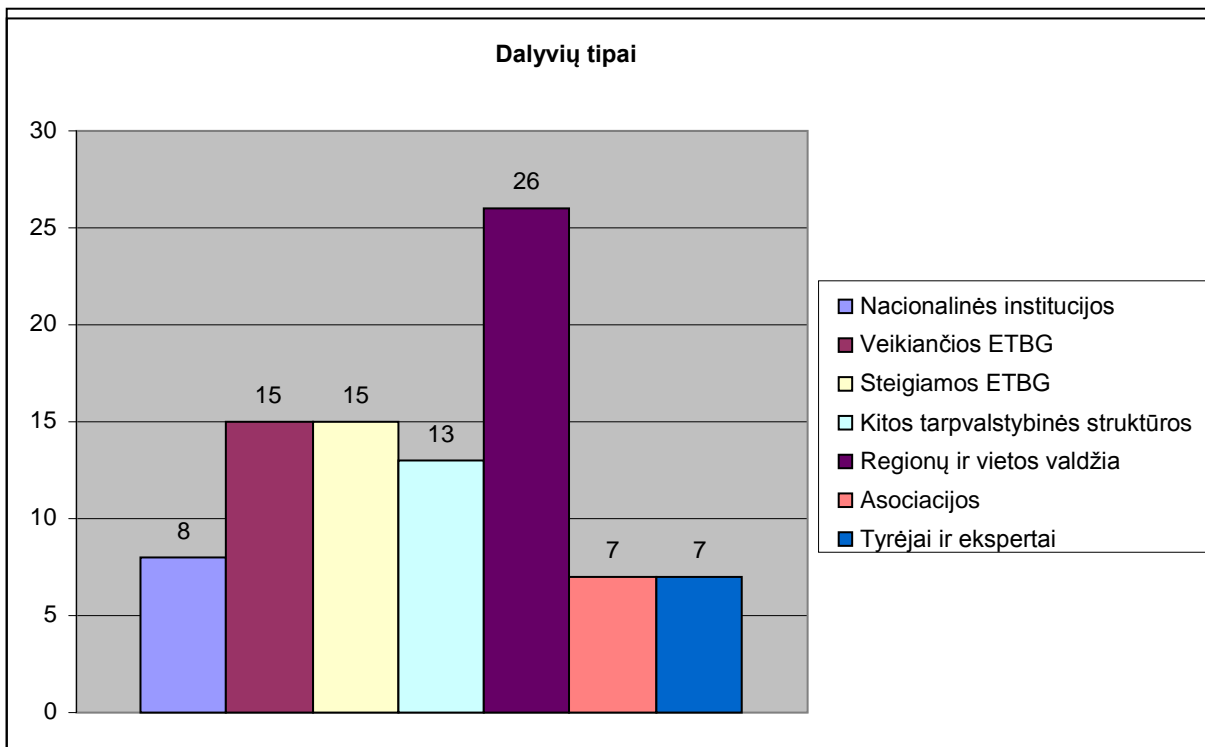
- Šios konsultacijos sulaukė didelio susidomėjimo. Buvo **gauta 91 nuomonė**, 15 nuomonių atsiuntė šiuo metu veikiančių ETBG (iš 16 dabar veikiančių ETBG), dar 15 – iš šiuo metu steigiamų ETBG. **Dalyvavo beveik visi ETBG suinteresuotieji subjektai.**
- Respondentai mano, kad **ši reglamentą būtina pakeisti** ir siekti, kad ETBG būtų lengviau veikti ir patobulinti jų steigimo tvarką.
- Pagrindinis teisinis klausimas – **pavienių valstybių narių teisės aktų skirtumai**. Pirmiausia tai susiję su esamų ETBG skirtingu teisiniu statusu, o tokie skirtumai atsirado dėl valstybių narių skirtingų sprendimų, kurie priimami vykstant nacionaliniam įgyvendinimo procesui, kuris leidžiamas pagal reglamentą. Buvo pranešta ir apie sunkumus apibrėžiant susitarimų ir įstatų esmę bei jų tvirtinimo procedūras. Apskritai, procedūras būtina supaprastinti.
- **Informacija, komunikacija ir techninė pagalba** būtina Europos ir nacionaliniu lygiu. Respondentai palankiai vertina europinę struktūrą, pritaria tinklaveikai, komunikacijai ir RK teikiamai paramai.
- Dauguma respondentų atkreipė dėmesį į būtinybę ETBG įdarbinti savo **darbuotojus** ir nustatyti, kokie teisės aktai galėtų būti taikomi. Darbuotojų klausimas – vienas svarbiausių teisinių klausimų.
- Dauguma respondentų palankiai vertina galimybę leisti **privatiems subjektams dalyvauti** ETBG, tačiau tik esant konkrečioms sąlygoms.
- **Trečiosios šalies** dalyvavimo klausimas parodo, kaip skiriasi valstybių narių pozicijos – vienos mano, kad trečiųjų šalių dalyvavimas turėtų būti ribotas, o kiti suinteresuotieji subjektai (ETBG, vietos ir regionų valdžios institucijos, asociacijos ir ekspertai) pasisako už dabartinių taisyklių pataisymą ir ne tokių griežtų nuostatų įgyvendinimą.
- Dauguma respondentų labai palankiai vertina ETBG kaip **vadovaujančiąją instituciją** ir jungtinį techninį sekretoriatą, nes tai atitinka subsidiarumo principą. Kai kurios nacionalinės institucijos nenori perduoti programų valdymo. Yra daug pranašumų panaudoti ETBG Europos teritorinio bendradarbiavimo projektams įgyvendinti; tačiau pagrindinė problema yra ETBG atitiktis kriterijams.
- ETBG užduotys apima daug veiklos sričių. Iš esmės, ETBG imasi politinio koordinavimo ir bendradarbiavimo struktūrų vaidmens arba atlieka naujų valdymo pakopų funkciją.
- Respondentai mano, kad ETBG turi tapti ES pagrindine **teritorinės sanglaudos** teisine priemone. Be to, bus patikrinta, kaip veikia **daugiapakopio valdymo** principas, sukuriant dviejų pakopų komunikacijos kanalą ir veikiant principu „iš apačios į viršų“. ETBG gali padėti spręsti įvairius pasienio klausimus.

1. Dalyvavimas

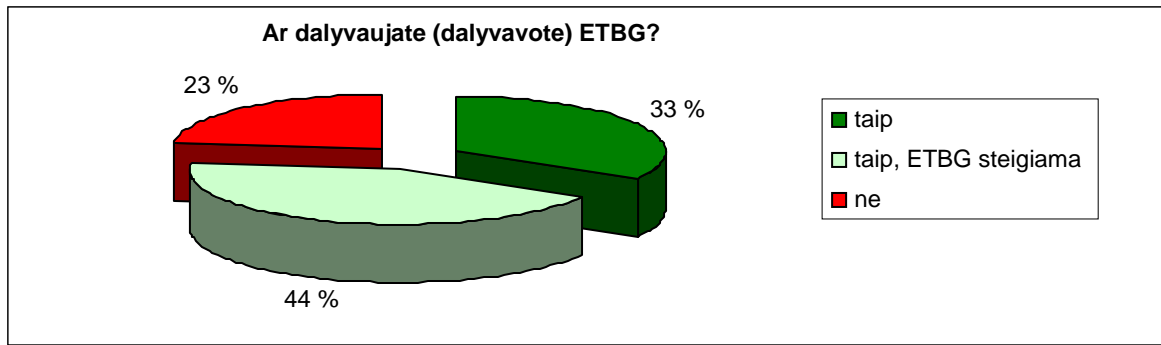
Regionų komitetas gavo 91 nuomonę. Tai įrodo, kad ETBG labai domimasi ir surinkti duomenys yra gana reprezentatyvūs. Iš esmės dalyvavo visi veikiantys ETBG suinteresuotieji subjektai.

Nuomones atsiuntė:

- 15 iš 16 veikiančių ETBG,
- 15 šiuo metu steigiamų ETBG,
- 13 kitokių tarpvalstybinių struktūrų (daugiausia euroregionų),
- 26 vietos ir regionų valdžios institucijos,
- 8 nacionalinės vyriausybės (7 valstybių narių ir Šveicarijos),
- 7 asociacijos, tarp jų Europos pasienio regionų asociacija, Europos regionų asamblėja, organizacija *Mission Operationnelle Transfrontalière* ir Vidurio Europos tarpvalstybinių iniciatyvų tarnyba (CESCI),
- 7 ekspertai ir suinteresuotieji subjektai, tarp jų INTERACT.

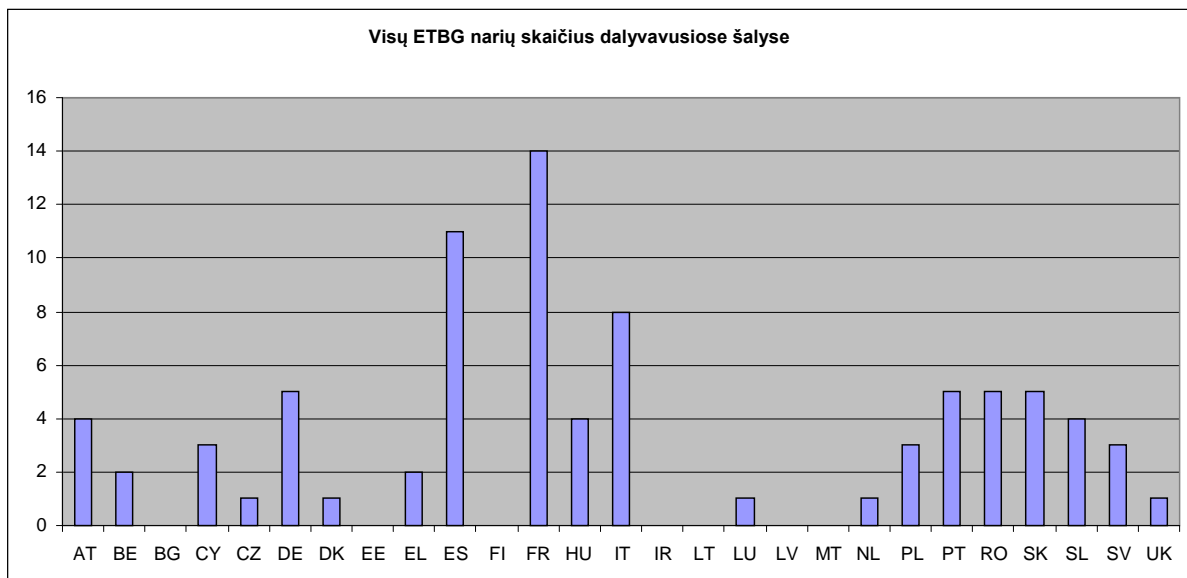
1 lentelė. Konsultacijų dalyvių suskirstymas pagal tipus.

2 lentelė. Tarpvalstybinių, tarpregioninių ir tarptautinių struktūrų, dalyvaujančių ETBG, procentas tarp respondentų.

Pagal geografinę aprėptį nuomonės, tiesiogiai arba netiesiogiai, buvo gautos iš 23 valstybių narių. Bulgarija, Airija, Latvija ir Malta aiškiai neminimos, tačiau tarp dalyvavusių asociacijų narių gali būti subjektų iš šių šalių. Konsultacijoje aktyviau dalyvavo šalys, kuriose veikia ETBG.

Savo atsakymus atsiuntė 20 valstybių narių veikiančios arba šiuo metu steigiamos ETBG. Konsultacijų dalyviai iš Bulgarijos², Estijos, Suomijos, Airijos, Latvijos, Lietuvos ir Maltos apie dalyvavimą ETBG nepranešė. Daugiau veikiančių arba steigiamų ETBG narių buvo Prancūzijoje (14), Italijoje (11) ir Ispanijoje (8).

3 lentelė. ETBG partnerių šalys.

Bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis šiuo metu viena ETBG steigiama su partneriais iš Kroatijos, kita – iš Ukrainos; vienas euroregionas turi partnerių Norvegijoje, o vienas eurorajonas – Šveicarijoje; Šveicarijos vyriausybė tiesiogiai dalyvauja ETBG; dalyvauja vienas Šveicarijos kantonas ir vienas Kroatijos regionas; vienas iš ekspertų yra šveicaras.

² Regionų komitetas turi informacijos apie du ETBG projektus, kuriuose dalyvauja Bulgarija, tačiau jie neprisidėjo prie šių konsultacijų.

Iš tiesų dalyvių yra daugiau nei nurodyta, nes kai kurios struktūros parengė savo nuomones apibendrinus jų pačių partnerių ir suinteresuotųjų subjektų pastabas (pavyzdžiui, INTERACT dalyvauja apie 30 organizacijų).

2. Konsultacijų tvarka

Konsultuojantis užduoti kiekybinio ir kokybinio pobūdžio klausimai. Jie išvardyti toliau:

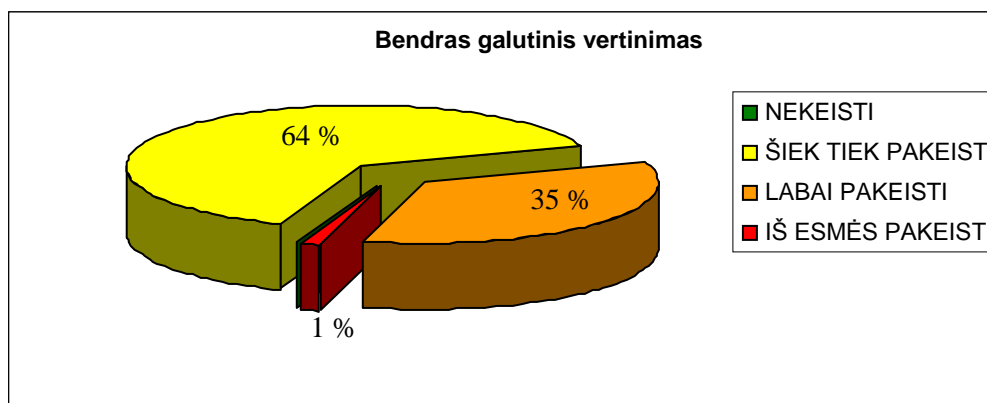
- ETBG teisiniai aspektai, įskaitant Reglamentą (EB) Nr. 1082/2006 ir jo įgyvendinimą valstybėse narėse. Teisiniai ir politiniai pasiūlymai, kaip pagerinti ETBG darbą.
- ETBG ir Europos teritorinis bendradarbiavimas.
- ETBG patirtis, atliktos užduotys, kliūtys ir būsima plėtra.
- ETBG vaidmuo Europos integracijos procese.

Kai kurie dalyviai savo pozicijas išdėstė raštu. Į jų turinį atsižvelgta svarstant šių konsultacijų kokybinio pobūdžio klausimus, tačiau neįtrauktas į kiekybinius statistinius duomenis.

3. Teisiniai aspektai

➤ Bendras vertinimas

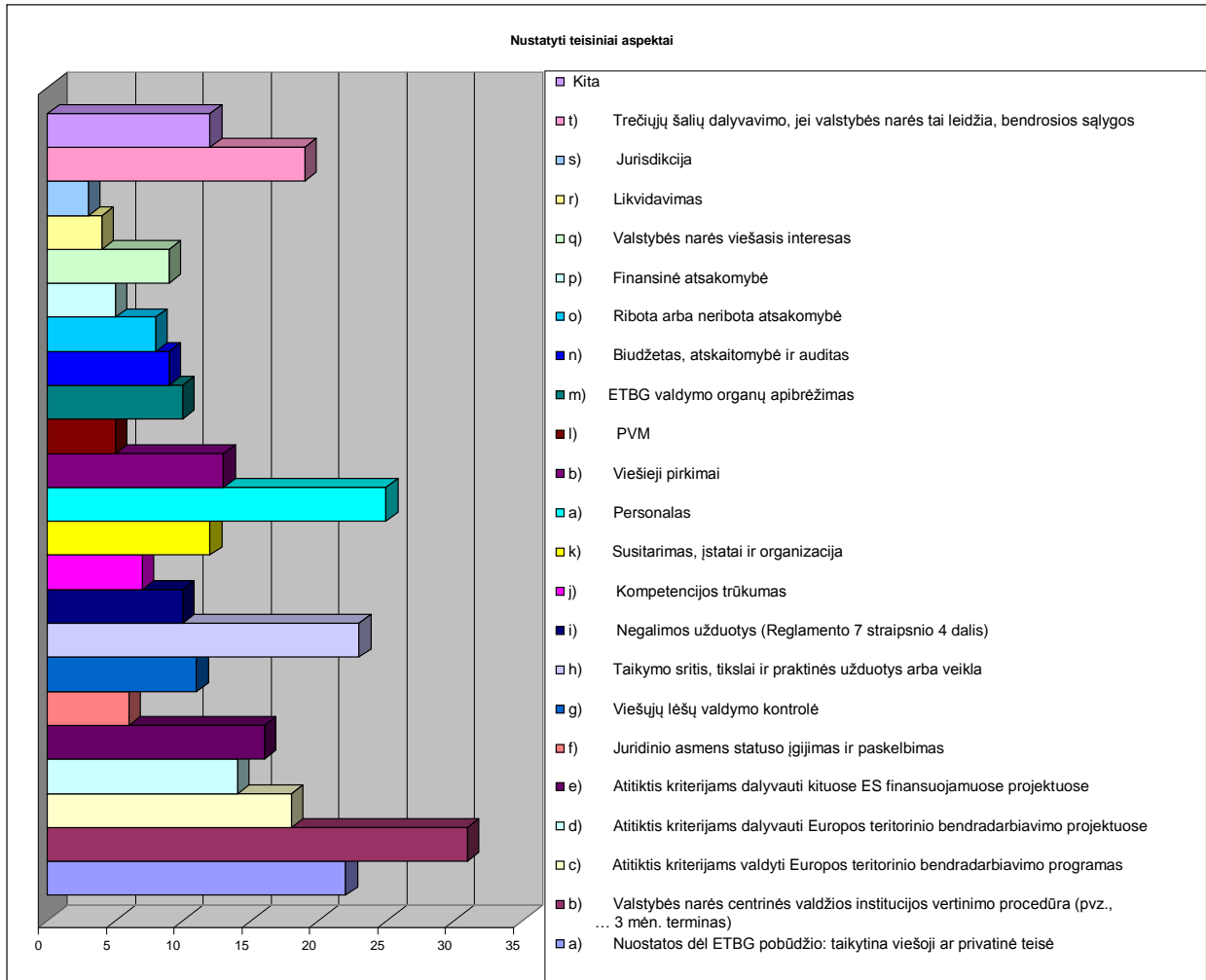
Nebuvo manančių, kad reikėtų palikti esamą tvarką. 64 proc. konsultacijų dalyvių vertinimu, reikalingi Reglamento (EB) Nr. 1082/2006 „nedideli pakeitimai“, o visi kiti mano, kad pakeitimai turėtų būti „dideli“ (35 proc.) arba „esminiai“ (1 proc.), daugiausia todėl, kad susirūpinimą kelia viena ar kelios pagrindinės nuostatos. Įvairiuose susitikimuose, rašytinėse pozicijose ir klausimynuose reiškiamą nuomonę, kad pokyčiai būtini siekiant palengvinti darbą ir patobulinti pačias ETBG, bet svarbiausių principų keisti nereikėtų ir teisės aktų šiuo metu iš esmės keisti negalima, kad nesustotų iki šiol įvairiose struktūrose ir valstybėse narėse atliekamas darbas.

4 lentelė. Dalyvių vertinimas, kokie turėtų būti ETBG teisinės bazės pakeitimai.

➤ Svarbiausi nustatyti teisiniai aspektai

Svarbiausi teisiniai aspektai, kurie buvo pripažinti problemiškais, susiję su valstybių narių teisės aktų skirtumais, taip pat su taikoma teise (daugiausia valstybės, kurioje įsteigta ETBG, įstatymais, kuriuose reglamentuojamas jos personalas, viešieji pirkimai ir PVM), ETBG steigimo tvarka, susitarimu ir įstatais, taip pat trečiųjų šalių subjektų dalyvavimu (žr. priedo 1 pav.).

5 lentelė. Svarbiausi problemiški teisiniai aspektai, nurodyti Reglamente (EB) Nr. 1082/2006.

Pagal reglamento 2 straipsnyje nustatytas taisykles dėl taikomos teisės viršenybę turi valstybės, kurioje įsteigta ETBG, teisė. Dėl to kyla problemų, kai šie teisės aktai taikomi darbuotojams iš kitų valstybių ir kitose valstybėse vykdomiems viešiesiems pirkimams, taip pat iš dalies ETBG finansiniams įsipareigojimams.

Kadangi pagal reglamentą valstybės narės nacionalinio įgyvendinimo procese gali priimti skirtingus sprendimus, ETBG turi skirtingą teisinį statusą (viešoji arba privatinė teisė, ribota arba neribota atsakomybė), taigi jų padėtis dviejose kaimyninėse valstybėse gali iš esmės skirtis: Slovėnijoje ETBG yra privatinės teisės, o Italijoje – viešosios teisės subjektai; Čekijoje ETBG atsakomybė negali būti ribota, o Lenkijoje – neribota; pagal Prancūzijos įstatymus ETBG yra *syndicats mixtes* (mišriosios organizacijos), todėl iš esmės visos su Prancūzijos partneriais steigiamos ETBG turi būti įsteigtos Prancūzijoje. Italijoje ETBG negali veikti neribotą laiką.

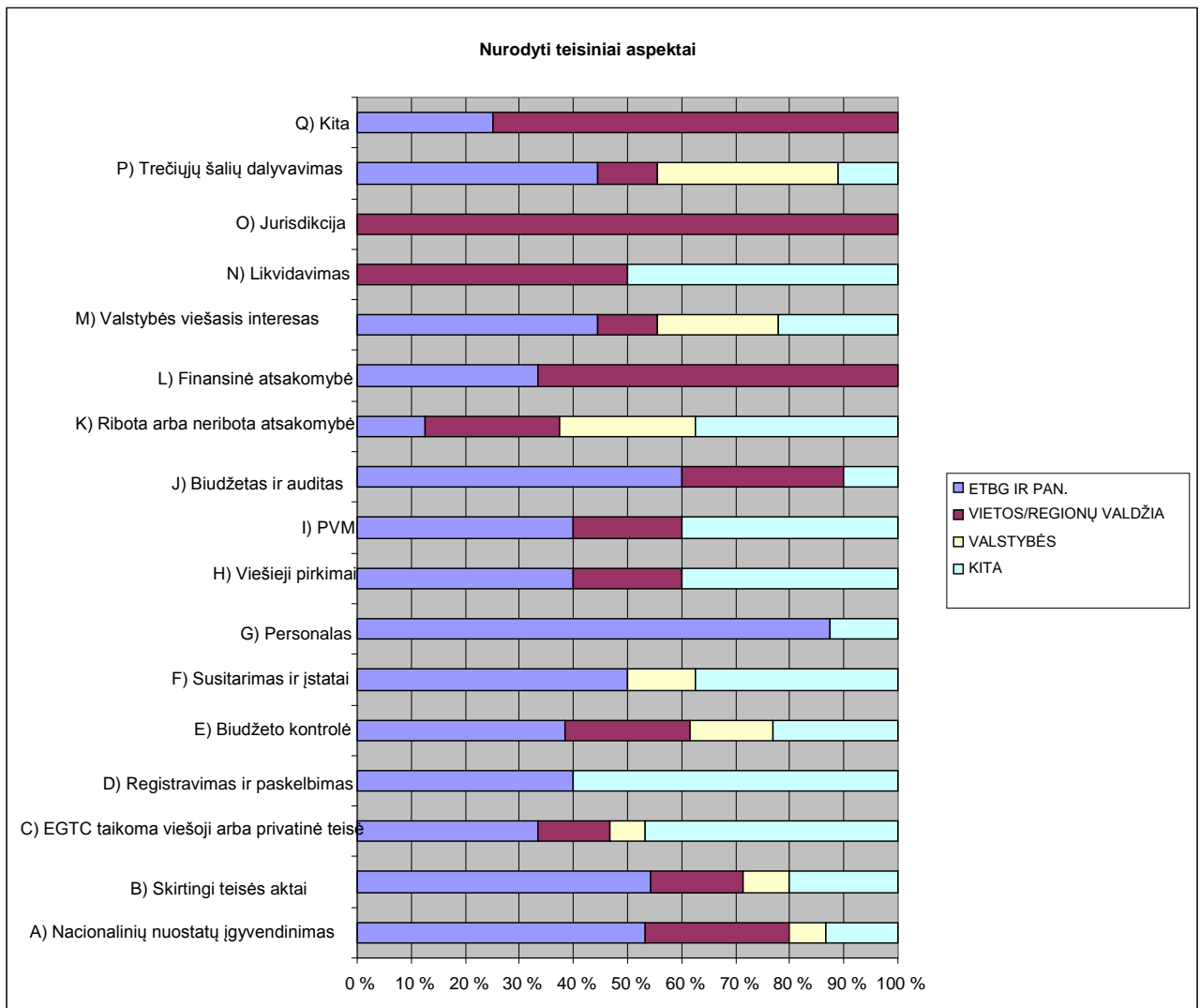
Dauguma ETBG, tarpvalstybinių struktūrų, vietos ir regionų valdžios institucijų, taip pat asociacijų mano, kad nacionalinės teisės aktus būtina suderinti – pareikalauti, kad kaimyninės valstybės *ex ante* suderintų savo įstatymus, arba reglamente apriboti valstybių laisvę rinktis.

Daugumai respondentų sunku nurodyti, kas turėtų būti įtraukta į susitarimą ir įstatus; jie mano, kad šiuose dokumentuose yra daug nereikalingų pakartojimų. Kai kurie pažymi, kad reikėtų supaprastinti įstatų keitimą, naujų ETBG narių priėmimą ir ETBG steigimą, grindžiamą ankstesne bendradarbiavimo sistema. Galiausiai reikėtų įtraukti nuostatas dėl ETBG likvidavimo ir veiklos užbaigimo.

Būtina gauti susijusių valstybių leidimą steigti ETBG; tai daroma nustatyta tvarka. Respondentai pažymi, kad nustatyto trijų mėnesių termino laikomasi retai, o valstybės narės nacionaliniai interesai nėra aiškiai apibrėžti, todėl gali atsirasti savavališkų draudimų steigti ETBG.

Dėl ETBG įgyvendinimo valstybėse narėse respondentai taip pat pažymi, kad valstybių teisės aktai nepakankamai suderinti; nacionalinių administracijų tvirtinamos vidaus procedūros taip pat gali būti pernelyg sudėtingos, kartais jose dalyvauja keletas ministerijų ir konsultuojamasi su kitomis valstybėmis, todėl trijų mėnesių termino laikomasi labai retai.

6 lentelė. Nurodyti su reglamentu susiję teisiniai aspektai pagal respondentų tipą.

Dėl leidimų steigti ETBG išdavimo tvarkos daugiausia gauta pasiūlymų iš dalies keisti reglamentą, siekiant užtikrinti tarpvalstybinius ryšius, kad leidimus išduodančios valstybių narių įstaigos galėtų susitarti dėl bendro pagrindo, kuriuo būtų duotas sutikimas, ir išklausti ETBG partnerius. Kiti siūlomi pakeitimai – privalomas trijų mėnesių terminas, kuriam praėjus leidimas taip pat galėtų įsigaliooti automatiškai, ir galimybė apskųsti nepalankų sprendimą ES institucijoms. Galiausiai nacionalinio intereso sampratą galima apibrėžti remiantis ankstesne teismų praktika. Gauta pasiūlymų nustatyti, kad sprendimą neduoti leidimo būtų įmanoma apskųsti Europos Komisijai arba Europos Teisingumo Teismui.

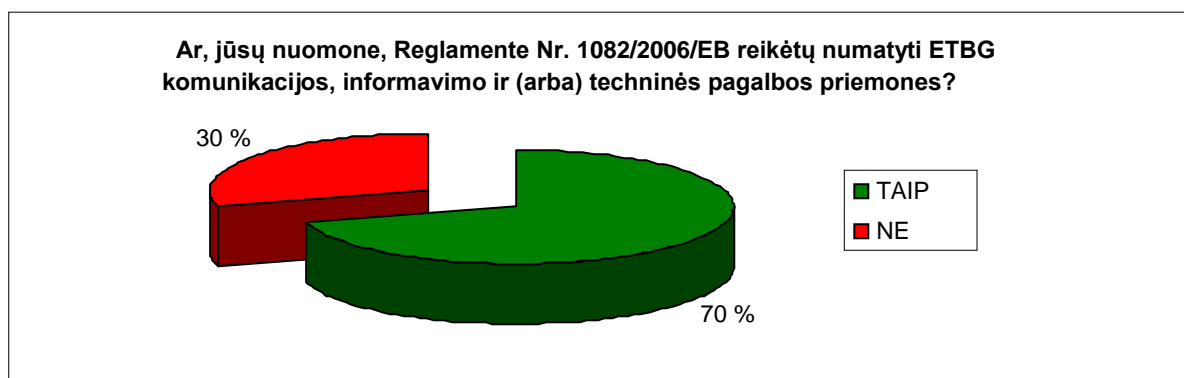
Kai kuriose nuomonėse siūloma, kad Europos Komisija ir Regionų komitetas nustatytų, kaip jiems turėtų būti pranešama apie naujų ETBG steigimą. Dėl skelbimo ES oficialiajame leidinyje prašoma skelbti aiškesnę informaciją, kai kurie dalyviai nepitaria skelbimui Oficialiojo leidinio S skyriuje, taip pat siūloma skelbti išsamius dokumentų tekstus, kad juos būtų galima išversti ir remtis kaip pavyzdžiais steigiant kitas ETBG.

Respondentai skundėsi ir dėl praktinių problemų: vėluojama įgyvendinti reglamentą, viešosioms administracijoms (nacionalinėms institucijoms ir net Europos Komisijai) trūksta žinių ir informacijos apie ETBG, kyla problemų dėl ETBG atitikties reikalavimams vykdyti projektus (žr. 4 punktą), kartais trūksta politinės valios pasitikėti ETBG kaip subsidiarumo priemone.

Kadangi valstybių narių konstitucinė tvarka skiriasi, kyla problemų dėl įvairių lygmenų valdžios institucijų skirtingos kompetencijos. Šią problemą įmanoma išspręsti daugiapakopio valdymo principu ir ETBG lankstumu, bet kai kurie dalyviai prašo nustatyti paprastesnes prisitaikymo procedūras keičiant valstybės narės administracijos kompetencijos sritis, kai šalyje jau veikia ETBG.

➤ ETBG komunikacijos, konsultavimosi ir paramos struktūros

Ne tik valstybės narės, bet ir dauguma respondentų (70 proc.) teigia, kad reikia sukurti europinę komunikacijos ir techninės pagalbos struktūrą. Respondentai taip pat pabrėžė Regionų komiteto ekspertų grupės vaidmenį ir jos svarbą pastūmėjant vystyti ETBG tinklą.

7 lentelė. Teisiniai klausimai. Komunikacijos, informavimo ir (arba) techninės pagalbos priemonių poreikis.

Komunikacijos ir techninės pagalbos struktūra gali būti platforma arba organas, skirtas skatinti daugiau sužinoti apie teises priemones ir remti tinklaveiką. Kai kurie suinteresuotieji subjektai taip .../...

pat siūlo veikti nacionaliniu lygmeniu per teritorinio bendradarbiavimo programų valdymo organus. Vienas iš tokio patariamojo organo pranašumų būtų įvairioms procedūroms taikomų kriterijų suvienodinimas. Daugybė paminėtų šio patariamojo organo darbo aspektų jau dabar būdingi Regionų komitetui, INTERACT ir įvairių sričių asociacijoms.

Regionų komiteto prašoma toliau tobulinti ETBG registrą, stebėti procedūras ir teikti tokius dokumentus kaip susitarimų ir įstatų pavyzdžiai.

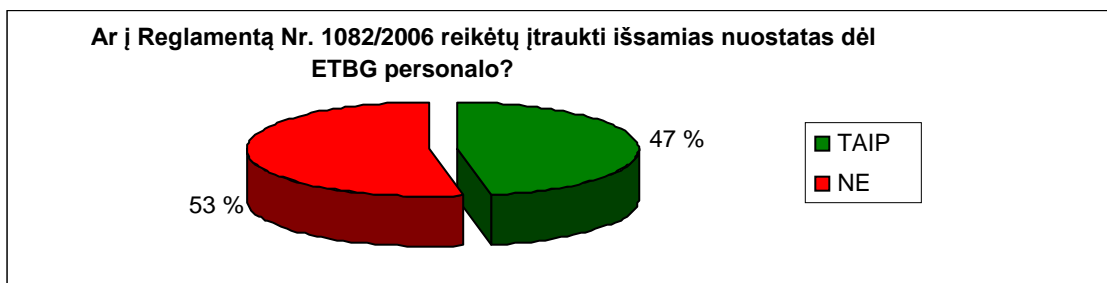
Atrodo, kad informacijos aspektas taip pat yra svarbus, iš dalies dėl sudėtingo ETBG steigimo. Buvo pasiūlyta surengti nacionalinių institucijų, atsakingų už leidimus steigti ETBG, susitikimą. Ekspertai pasiūlė Briuselyje surengti ETBG vadovų susitikimą, kuriame jie pasidalytų patirtimi ir informacija.

Vienas respondentas pasiūlė internete sukurti tinklą, kuris skatintų ir leistų lengviau dalytis patirtimi (pavyzdys – URBACT svetainė). Galima siųsti naujienlaiškius ir įsteigti pagalbos tarnybą. Taip pat gali būti verta rengti seminarus ir mokymo kursus darbuotojams.

4 iš 5 dalyvavusių valstybių narių nepitaria, kad reikia papildomų struktūrų ar reglamento nuostatų. Pareikštos kelios kritiškos nuomonės (30 proc.), kad papildomų informavimo ir techninės pagalbos priemonių nereikia, iš dalies dėl to, kad jau yra už tarpvalstybinio bendradarbiavimo ryšius, informavimą ir (arba) techninę pagalbą atsakingų institucijų (tai yra MOT, Beniliukso ekonominės sąjungos generalinis sekretoriatas, EIPA ir kt.), ir todėl, kad nereikėtų nukrypti nuo bendradarbiavimo tikslų ir užduočių.

➤ **Personalas**

Vienos svarbiausių respondentų nurodytų problemų yra susijusios su personalu. Tai antras daugiausia abejonių arba sunkumų keliantis teisinis reglamento aspektas ir trečias daugiausia abejonių arba sunkumų keliantis įgyvendinimo valstybėse narėse teisinis aspektas. Vis dėlto nuomonių yra įvairių, ir 53 proc. respondentų mano, kad į reglamentą reikėtų įtraukti išsamias nuostatas dėl personalo. 3 valstybės narės tam nepitaria, likusios 4 valstybės narės neatsakė. Asociacijos pritaria šiam pasiūlymui.

8 lentelė. Teisiniai aspektai. Nuostatos dėl ETBG personalo.

Iškelti klausimai ir prašymas iš dalies pakeisti Europos reglamentą dažniausiai susiję su ETBG poreikiu turėti savo personalą (kad nereikėtų priimti valdžios institucijų komandiruojamų darbuotojų) ir su taikytiniais teisės aktais.

Dėl šio klausimo ir dėl personalo įdarbinimo sąlygų nemažai ginčijamasi. Respondentai visų pirma atkreipia dėmesį, kad kitų šalių darbuotojams taikomos pensijų skyrimo, darbo užmokesčio, socialinės apsaugos ir mokesčių nuostatos gali skirtis nuo nacionalinių teisės aktų. Problemų taip pat kyla dėl galimybės komandiruoti organizacijų partnerių darbuotojus į ETBG ir dėl tokių darbuotojų teisių. Kad nebūtų pažeistos įdarbinimo sąlygos, kai kurie respondentai siūlo reglamente numatyti galimybę taikyti vietas, kur darbuotojai atlieka pareigas, o ne šalies, kurioje yra ETBG būstinė, ar valstybės, iš kurios atvyko darbuotojai (jei darbuotojai atvyksta iš ETBG dalyvaujančios valstybės, kurioje nėra ETBG būstinės), teisę (nacionalinius teisės aktus). Be to, taip neliktų kai kurių valstybių pranašumo pagal šiuo metu galiojančią tvarką. Vienas respondentas siūlo leisti darbuotojams patiems pasirinkti, kurios valstybės teisė turėtų būti taikoma jų socialinio draudimo prievolėms.

Kai kurie respondentai nepritaria, kad reglamente būtų nustatytos pernelyg konkrečios taisyklės. Jie siūlo palikti ETBG užduotį nustatyti sąlygas ir personalo taisykles savo įstatuose.

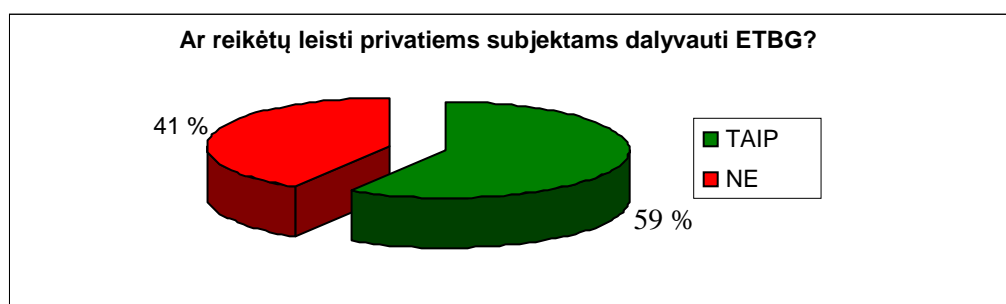
Respondentai taip pat pabrėžia, kad būtina užtikrinti tinkamą darbuotojų profesinę kvalifikaciją ir kalbų mokėjimą, dėl to reglamente reikėtų nustatyti taisykles, atsižvelgiant į nacionalinių mokymo sistemų skirtumus.

Vieno eksperto nuomone, ETBG personalo klausimą galima aptarti teritorinio bendradarbiavimo projektų finansų valdymo gairėse.

Keletas respondentų siūlo priimti specialius personalo įstatus, panašius į Europos tarnybos nuostatus, arba tarptautinius įstatus, tokius kaip Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros konsorciumo³.

➤ **Privačių subjektų dalyvavimas**

Šiuo klausimu esama prieštarų nuomonių: dauguma respondentų (59 proc., bet tarp jų tik viena valstybė narė) tam pritaria, bet didelė mažuma (41 proc., tarp jų 4 valstybės narės) mano, kad ETBG turėtų dalyvauti tik valdžios institucijos, o ne privatūs subjektai.

9 lentelė. Teisiniai aspektai. Privačių subjektų dalyvavimas ETBG.

³

Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros konsorciumas (ERIC) įsteigtas Tarybos reglamentu (EB) Nr. 723/2009. Svetainė http://ec.europa.eu/research/infrastructures/index_en.cfm?pg=eric.

Pritariantieji privačių subjektų dalyvavimui siūlo leisti jiems dalyvauti, bet tik esant tam tikroms sąlygoms:

- jie įsisteigę pagal viešąją teisę,
- jie nesiekia pelno,
- jie yra sukūrę viešąją–privačiąją partnerystę arba siekia visuotinės svarbos tikslo, susijusio su viešųjų paslaugų valdymu, moksliniais tyrimais, aplinkos apsauga, užimtumu, IRT, transportu, sveikata, socialinėmis paslaugomis arba švietimu,
- atitinkamos ETBG atlieka užduotis srityse, kuriose veikia privatus subjektas, ir (arba) susijusias su ETBG teritorijos įmonėmis,
- jie daro svarbią įtaką tarpvalstybinio bendradarbiavimo plėtrai,
- susijusi ETBG neatitinka kriterijų vykdyti teritorinio bendradarbiavimo programos,
- dalyvaujant privačiam subjektui, ETBG gali geriau pasiekti savo veiklos tikslą ir yra nustatytos dalyvavimo finansinės taisyklės,
- ETBG turėtų būti nustatyta kitokia teisinė tvarka su specialiomis sąlygomis privatiems subjektams.

Kai kurie respondentai pabrėžia, kad kartais partnerystė su privatinės teisės reglamentuojamomis organizacijomis būtina. Privatieji subjektai, vykdantys su viešosiomis paslaugomis susijusius įsipareigojimus, kuriems taikomos viešųjų pirkimų taisyklės, arba siekiantys visuotinės svarbos, socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros ir sveikatos paslaugų tikslų, galėtų suteikti vertingų žinių ir padėtų sustiprinti finansinę padėtį. Be to, be šių partnerių būtų labai sunku plėtoti tarpvalstybinį bendradarbiavimą sveikatos srityje. Taip pat, siekiant skatinti ir spartinti tvarų vystymąsi, reikėtų įtraukti pagrindinius regioninius (viešuosius, privačius ir savanoriškos veiklos) subjektus.

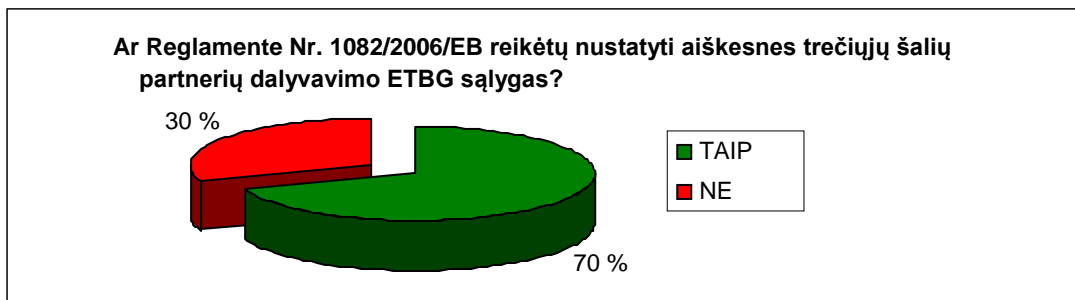
Priešinga nuomonė, kad suinteresuotieji ir privatūs subjektai neturėtų dalyvauti ETBG, grindžiama tuo, kad jau yra ES priemonių (pvz., Europos ekonominių interesų grupė, EEIG), skirtų viešųjų ir privačių subjektų bendradarbiavimui. Todėl privatiems subjektams nereikia ES reglamento; be to, ETBG reglamente aiškiai nurodyta, kad juo nesiekama pakeisti esamų priemonių.

Vienas ekspertas siūlo, kad „konkurencingumo centrai, ekonominės plėtros agentūros ir kai kurios atitinkamoje teritorijoje įsikūrusios atstovaujamosios asociacijos turėtų būti *de iure* ETBG narėmis, bet be balsavimo teisių“.

Tam prieštaraujanti vietos ir regionų valdžios institucija pažymi, kad subjektams reikėtų leisti dalyvauti ETBG, nepaisant jų statuso, vietoj to reikėtų atsižvelgti į jų veiklos vietą, dydį (MVI) ar biudžetą.

➤ Trečiųjų šalių subjektų dalyvavimas

Dėl trečiųjų šalių dalyvavimo yra prieštaringų nuomonių. 70 proc. respondentų labiausiai pritaria, kad šiuo metu galiojanti taisyklė būtų pakeista ne tokiomis griežtomis nuostatomis, tačiau valstybės narės mano, kad trečiųjų šalių subjektams nereikėtų leisti dalyvauti. Kita vertus, iš Šveicarijos ir Kroatijos pateiktų pastabų matyti, kad šios šalys norėtų dalyvauti ETBG. Tam pritaria asociacijos.

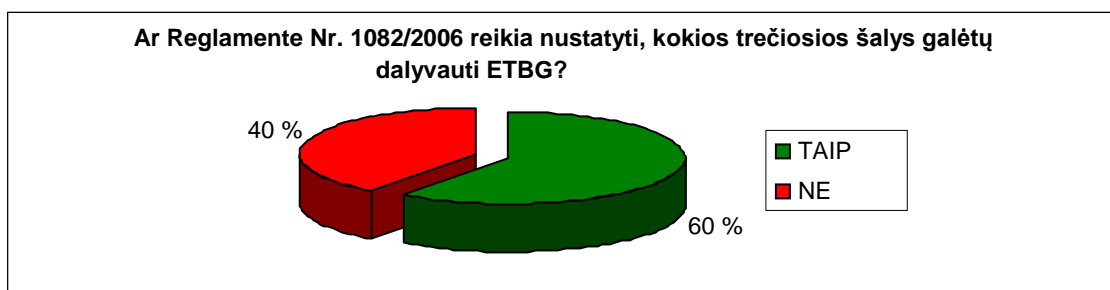
10 lentelė. Teisiniai aspektai. Trečiųjų šalių subjektų dalyvavimas ETBG.

Reglamento keitimui pritariantys respondentai siūlo nustatyti kitokias taisykles. Pirmą siūlomą priemonę yra leisti steigti dvišales ETBG, kuriose dalyvautų vienos valstybės narės ir vienos trečiosios šalies subjektai, ypač jei susijusi teritorija yra vientisa. Kiti pasiūlymai: įtraukti nuostatą, pagal kurią ES programose galėtų dalyvauti visos šalys; leisti dalyvauti pasirengimo narystei lėšų gavėjams; nustatyti taisykles dėl teritorijų vientisumo, įtraukiant Viduržemio jūros regioną ir Kaimynystės politikos valstybes; siūloma leisti ETBG dalyvauti ES kaimynystės politikos bendradarbiavimo ir asociacijos susitarimuose. Galiausiai priemones EKPP ir PNPP siūloma derinti su ERPF ir kitais struktūrinių fondų reglamentais.

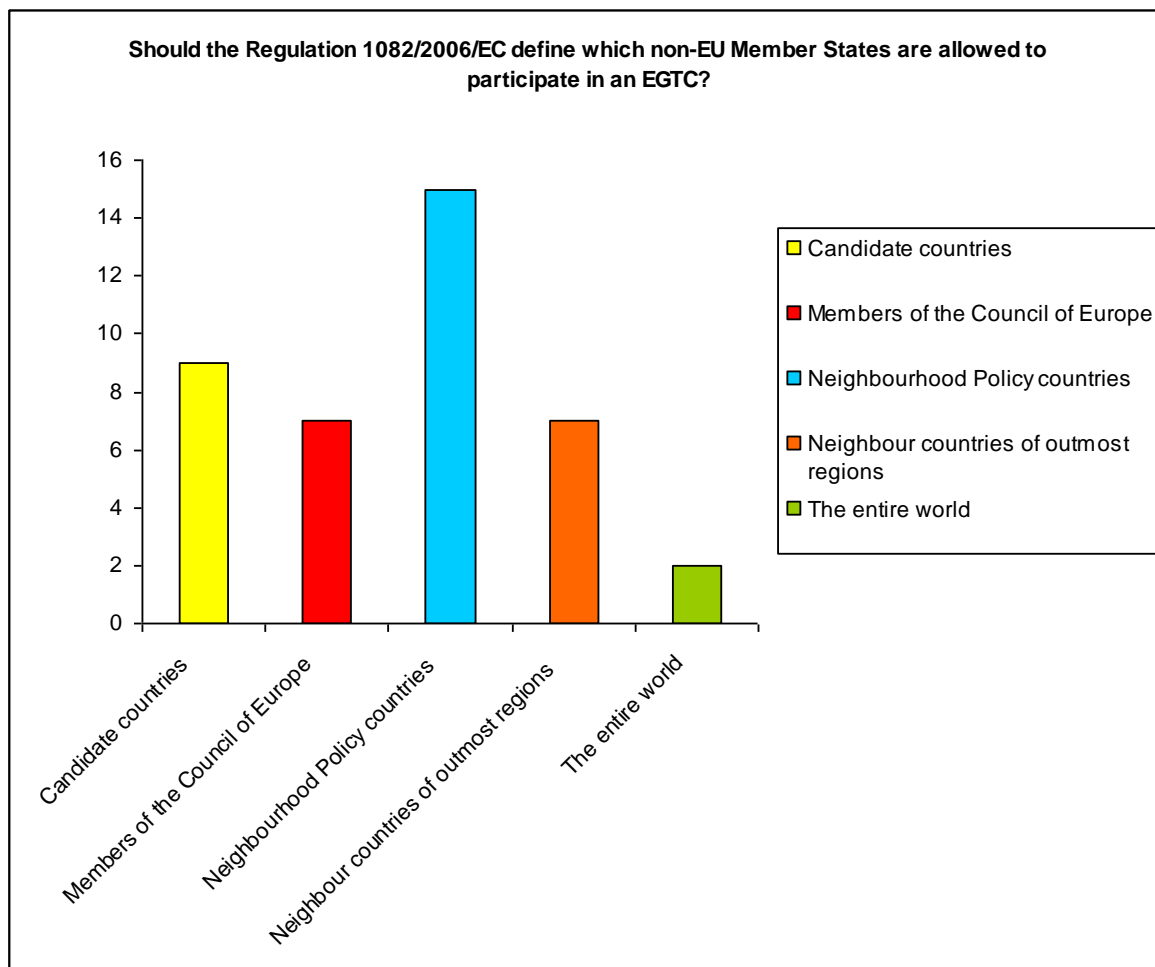
Viena valstybė narė perspėja, kad Bendrijos teisė netaikoma trečiosioms šalims ir, jos nuomone, tai didelė kliūtis. Dar vieną problemą iškėlė vietos ir regionų valdžios institucija, paprašiusi riboti nedemokratinį trečiųjų šalių dalyvavimą.

Gautas pasiūlymas sudaryti trečiųjų šalių, kurios gali dalyvauti ETBG, sąrašą (pvz., reikėtų nustatyti paprastesnius vertinimo kriterijus Madrido bendrąją konvenciją pasirašiusioms šalims); siūloma leisti dalyvauti tik ES šalims kandidatėms, potencialioms kandidatėms arba galbūt šalims, su kuriomis sudaryti asociacijos susitarimai. Viduržemio jūros regiono ETBG ypač stengiasi aktyviai dalyvauti Europos ir Viduržemio jūros regiono politikoje. Kaimynystės politikoje norėtų dalyvauti ir tos ETBG, kurių teritorijos nėra arti išorės sienų.

Vietos ir regionų valdžios institucijos pabrėžia, kad reglamente būtina leisti visoms Europos Tarybos narėms dalyvauti ETBG dėl jų vertingos tarpvalstybinio bendradarbiavimo patirties.

11 lentelė. Teisiniai aspektai. Nuostatos dėl to, kokios trečiosios šalys galėtų dalyvauti ETBG.

12 lentelė. Teisiniai aspektai. ES nepriklausančių valstybių dalyvavimas. Jei Reglamente Nr. 1082/2006 būtų nustatytos ES nepriklausančios šalys, galinčios dalyvauti ETBG, kokios šalys tai turėtų būti? Galimi keletas atsakymų.

4. ETBG ir Europos teritorinis bendradarbiavimas

Reglamento 7 straipsnyje nustatyta, kad ETBG gali būti ETB programoms vadovaujanti institucija, ETB projektus ar pagal kitas ES programas finansuojamus projektus įgyvendinanti arba tiesiog kitokia teritorinio bendradarbiavimo veikla užsiimanti institucija.

Svarstydami programų įgyvendinimo klausimą, dauguma respondentų labai pritaria, kad ETBG pagal subsidiarumo principą turėtų atlikti vadovujančios institucijos ir jungtinio techninio sekretoriato užduotis. Laikantis subsidiarumo principo, ETBG atlieka svarbesnį vaidmenį įgyvendinant programas ir gali įvairioms įgyvendinamoms priemonėms taikyti strateginį požiūrį. Svarbiausi trūkumai būtų tai, kad didelė ETBG negalėtų lanksčiai priimti sprendimus, abejojama dėl jungtinio techninio sekretoriato ryšių su ETBG kaip vadovujančia institucija, taip pat reikėtų sukurti mechanizmus išvengti interesų konfliktų, kai ETBG bus ir vadovaujanti institucija, ir projektų partnerė.

Keletas ETBG, ypač veikiančios didelėse valstybėse narėse, pažymi, kad kai kurios nacionalinės institucijos nenoriai perduoda joms programų valdymą. Ispanijos ir Portugalijos pasienyje įsteigtos keletas ETBG, kurių tikslai panašūs, todėl turėtų būti priemonių joms paskatinti, bent susitarti, kad būtų galima programą valdyti.

Kalbant apie ETB projektų įgyvendinimą, kai kurie respondentai pažymi, kad ETBG geba ekonomiškai naudingai valdyti keletą projektų arba didelius projektus, nes sumažėja biurokratijos ir veiksmingai naudojami išteklių. Paminėta daug pranašumų: strateginis požiūris, nes veiksmai derinami pagal bendrą politiką; dalijimasis informacija, geriausios praktikos pavyzdžiais ir komunikacija; struktūros tvarumas ir veiklos tęstinumas; teisiškai privalomi sprendimai ir ilgalaikis partnerių įsipareigojimas; dalyvavimas priimant sprendimus ir atsakomybė; struktūros skaidrumas ir matomumas; veiksmingas viešųjų lėšų naudojimas; paprastesni viešieji pirkimai, biudžeto sudarymas ir personalo įdarbinimas; subsidiarumo principo įgyvendinimas.

Panašių atsakymų gauta ir dėl kitų ES finansuojamų projektų įgyvendinimo.

Pagrindinė problema yra ETBG atitiktis kriterijams gauti paramą: pirma, ETBG susiduria su kliūtimis teikdamos paraiškas pagal įvairias ETB programas, nes kai kurie jų partneriai neatitinka nustatytų kriterijų (pavyzdžiui, Balearų salos neatitinka tarpvalstybinio bendradarbiavimo reikalavimų, nes salų teritorijų atstumas nuo kranto negali būti didesnis kaip 150 km⁴); antra, daug respondentų pabrėžia, kad ETBG turėtų atitikti kriterijus ir turėtų būti pripažįstamos visavertėmis partnerystėmis pagal visas ES programas, jei ETBG partneriai atitinka kvietimo teikti paraiškas reikalavimus. Visos Komisijos tarnybos turėtų žinoti apie veikiančią ETBG ir aiškiai paminėti ją savo kvietimuose teikti paraiškas.

ETB neišsprendžia problemų, kylančių dėl valstybių narių skirtingų teisės aktų. Kai kurie respondentai paminėjo, kad yra su trišaliais susitarimais susijusių problemų ir kad dėl salų, bendradarbiaujančių tarpvalstybiniu lygmeniu, atstumo nuo kranto apribojimo (150 km) negali

4

Lisabonos sutarties naujoje XVII antraštinėje dalyje įtvirtinta pasienio regionų samprata. Kai kurių respondentų požiūriu, pasienio regionai yra tikslas, o ne geografinė apibrėžtis (pavyzdys – euroregionai), todėl salų atstumas nuo kranto neturėtų būti taip griežtai nustatytas.

dalyvauti teritorijos, kurios turėtų dalyvauti. ETBG steigimo tvarką būtina supaprastinti, antraip daugelis ETBG negalės įgyvendinti trumpalaikių projektų.

ETBG pradėtos steigti per vėlai, todėl nebegali valdyti šio programavimo laikotarpio programų. 2014–2020 m. laikotarpiu bus steigiama daugiau ETBG ir jas reikės įtraukti į sistemą. Siekiant palengvinti įvairių tarpvalstybinių projektų, už kuriuos atsako ETBG, valdymą, reikės labiau suderinti įvairius (ERPF, PNPP, EKPP) reglamentus.

Yra prieštaringų nuomonių dėl to, ar ETBG reikėtų teikti pirmenybę teritorinio bendradarbiavimo ir kitose programose. Kadangi pirmenybė neteikiama, partneriams gali trūkti paskatų prisijungti prie ETBG, tačiau kiti respondentai primena, kad ETBG steigiamos tik savanoriškais pagrindais; kai kurie reikalauja skirti bendrojo finansavimo priedą, kurį būtų galima įtraukti į ES biudžetą, kiti tam prieštarauja. Gauta pasiūlymų papildomai remti ETBG, pavyzdžiui, padėti steigimosi procese, konkrečiai finansuoti bandomuosius projektus arba rengti specializuotus darbuotojų mokymus.

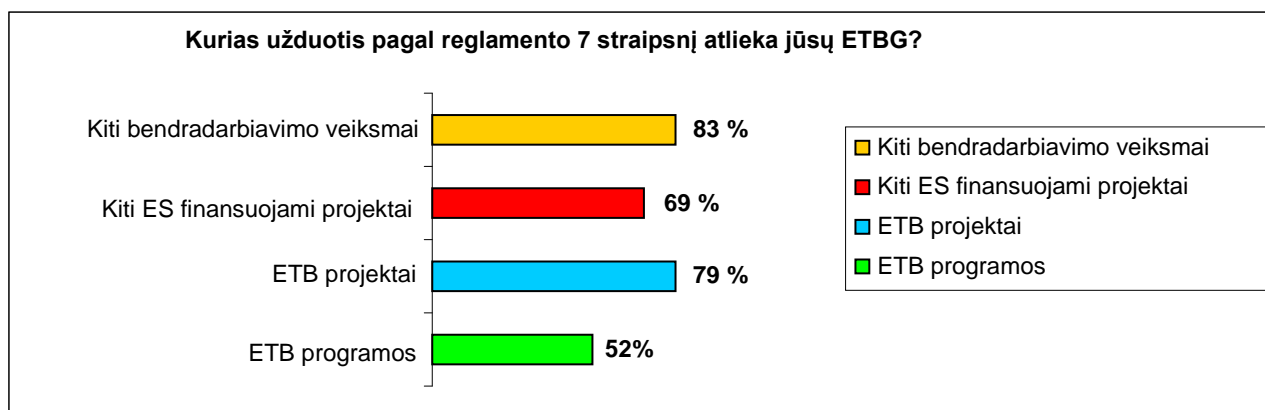
Kai kurios konsultacijose dalyvavusios regionų valdžios institucijos mano, kad ETBG vadovavimas įgyvendinant ETB programas ar projektus neduotų konkrečios naudos.

5. ETBG patirtis, priimtose uždavimais, kliūtys, su kuriomis susiduria, ir raida

Visų tarptautinio bendradarbiavimo tikslu įsteigtų arba steigiamų ETBG partneriai yra anksčiau tarpusavyje bendradarbiavę. Steigti ETBG dažniausiai skatina noras sukurti matomą nuolatinę tarpvalstybinio bendradarbiavimo struktūrą, rengti bendras augimo strategijas, siekti masto ekonomijos ir valdyti bendrus projektus, infrastruktūrą arba aplinkos išteklius.

Visos žinomos ETBG įsteigtos siekiant tarpvalstybinio bendradarbiavimo. Tik keletas ETBG narių teritorijos nėra gretimos: tai ETBG „Archimed“ (salų grupė), „Amphictiony“ (32 Viduržemio jūros pakrantės savivaldybės) ir šiuo metu steigiamas ETBG „Europos miestų žinių tinklas“ (žemės planavimo nacionalinių institucijų grupė).

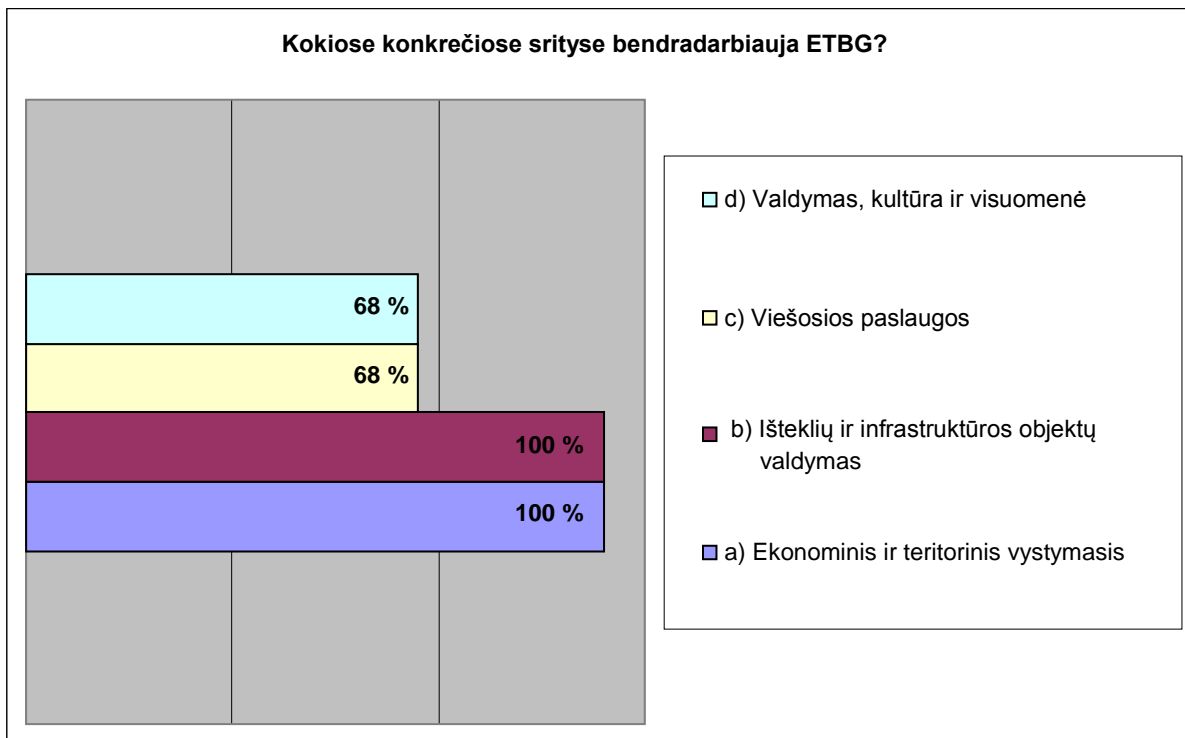
Reglamento 7 straipsnyje nustatytos keturios galimos ETBG veiklos sritys. Dauguma veikiančių ir steigiamų ETBG neatmeta nė vienos iš šių sričių (52 proc. nurodo ETB programas, 79 proc. numato ETB projektus, 69 proc. planuoja įgyvendinti pagal kitas ES programas finansuojamus projektus, o 83 proc. nurodo kitokį ES nefinansuojamą bendradarbiavimą). Tik viena ETBG – „Grande Region“ – įsteigta konkrečiai ETB programai įgyvendinti. Pagal projektą EUKN, pradėta tik nacionalinių institucijų, neplanuojama teikti paraiškų gauti ES paramą pagal jokiais programomis.

13 lentelė. ETBG patirtis. Reglamento 7 straipsnyje nustatytos uždavimais.

ETBG veiklos sritys⁵ yra labai įvairios: 100 proc. nurodė „ekonominio vystymosi“ veiksmus, 100 proc. – „išteklių ir infrastruktūrų valdymą“, 68 proc. teikia „viešąsias paslaugas“, o 68 proc. įgyvendina veiksmus „valdymo, kultūros ir visuomenės“ srityse. Skirtumai išryškėja konkrečiose veiklos srityse, pavyzdžiui, bendrai valdoma ligoninė arba tvarkoma gamtinė teritorija, tarp dviejų valstybių. Veiksmų ir iniciatyvų yra be galo įvairių, ir ETBG veikla aiškiai duoda papildomos naudos. ETBG visada stengiasi vadovautis nuostata, kad į veiklą kuo aktyviau įsitrauktų visuomenė. Iš esmės ETBG tampa politikos koordinavimo ir bendradarbiavimo struktūromis arba naujomis valdymo pakopomis.

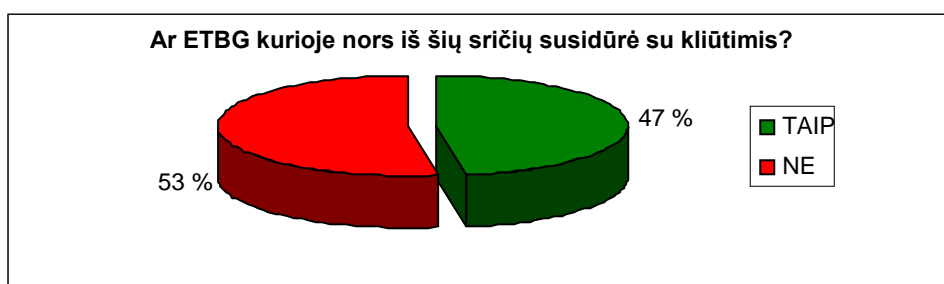
⁵ Kai kurie suinteresuotieji subjektai pabrėžia, kad ETBG turi uždavimais, o ne kompetencijas. Sąvokos „kompetencija“ reikėtų vengti.

14 lentelė. ETBG patirtis. ETBG veiklos sritys.

Dauguma ETBG, siekiančių bendrų tikslų susieti pasienio teritorijas, praneša, kad įgyvendina ekonomikos augimo ir tvaraus vystymosi strategijas, kurias, kaip ir strategiją „Europa 2020“, numatoma užbaigti iki 2020 m. Todėl ETBG gali tapti svarbiomis darnios pasienio teritorijų plėtros priemonėmis.

53 proc. veikiančių ir steigiamų ETBG nurodo, kad vykdydamos minėtas užduotis patyrė problemų. Tai reiškia, kad daugiausia problemų kyla steigimo ir veiklos pradžios etapuose.

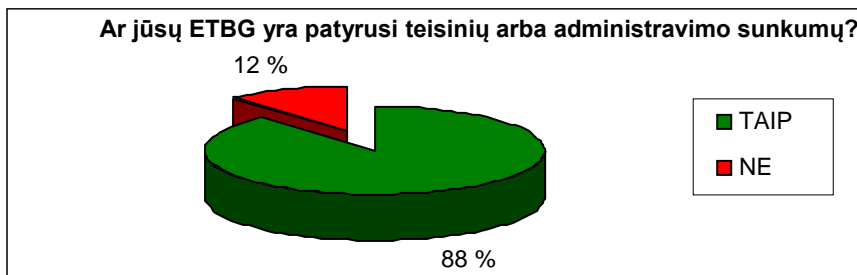
15 lentelė. ETBG patirtis. Kliūtys, su kuriomis susidūrė savo veikloje.

Svarbiausios nurodytos problemos toliau vardijamos dažnumo mažėjimo tvarka:

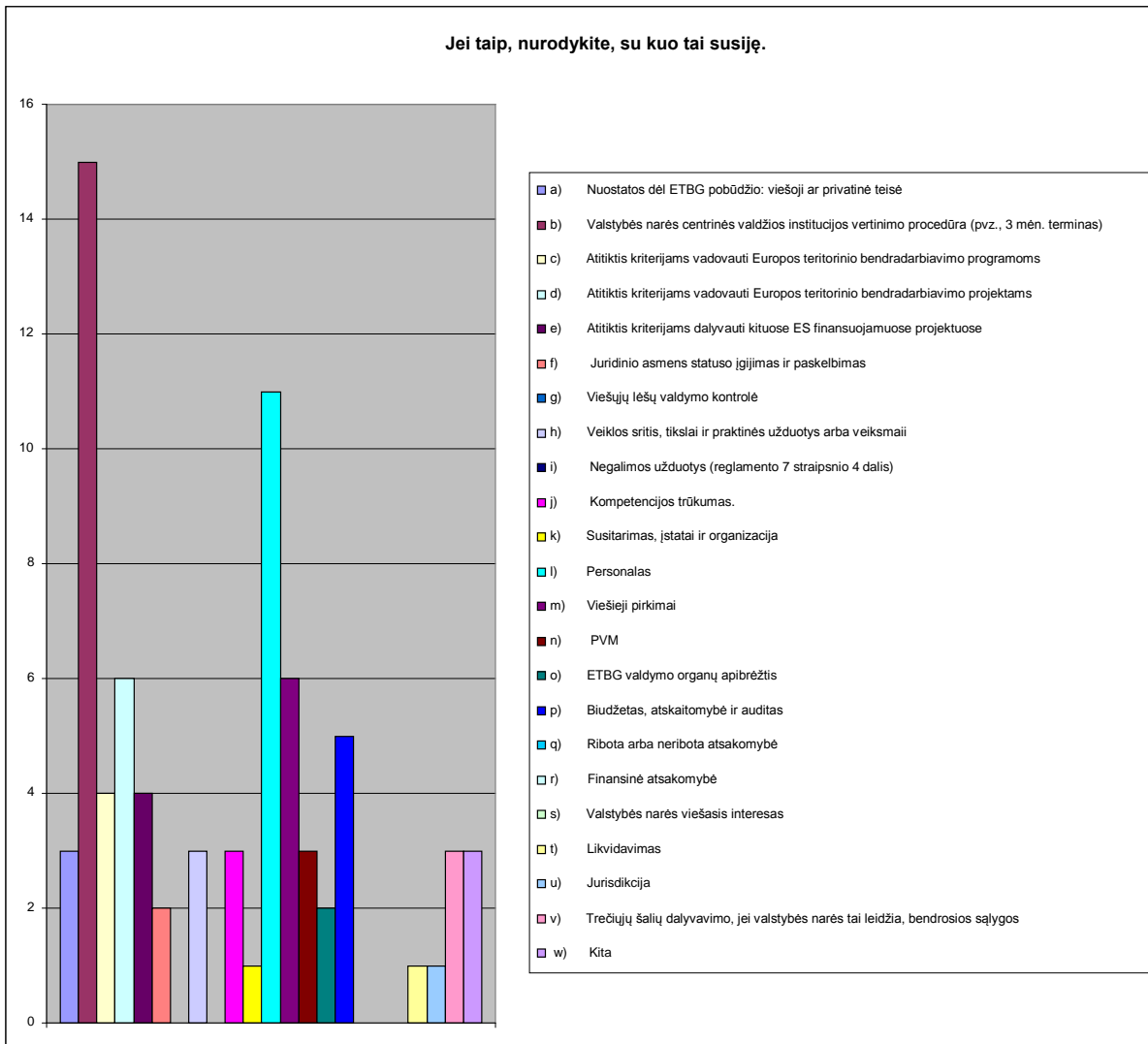
- valstybės narės centrinės valdžios institucijos vertinimo procedūra, pvz., 3 mėn. terminas (žr. 3 punktą),
- su personalu susijusios problemos, ne tik teisinės (žr. 3 punktą), bet ir dėl skirtingo darbo užmokesčio įvairiose valstybėse,

.../...

- problemos dėl atitikties reikalavimams įgyvendinti Europos projektus pagal ETB arba kitas programas,
- problemos dėl atitikties reikalavimams administruoti programas, nes šiuo metu vadovaujanti institucija arba kai kurie sekretoriatai nenoriai dirba su ETBG, kurias laiko konkurentėmis,
- viešieji pirkimai, biudžetas ir atskaitomybė (žr. 3 punktą),
- PVM mokėtojo ir socialinio draudimo numerių nepripažįsta kitų valstybių institucijos,
- nacionalinėms administracijoms trūksta žinių apie ETBG.

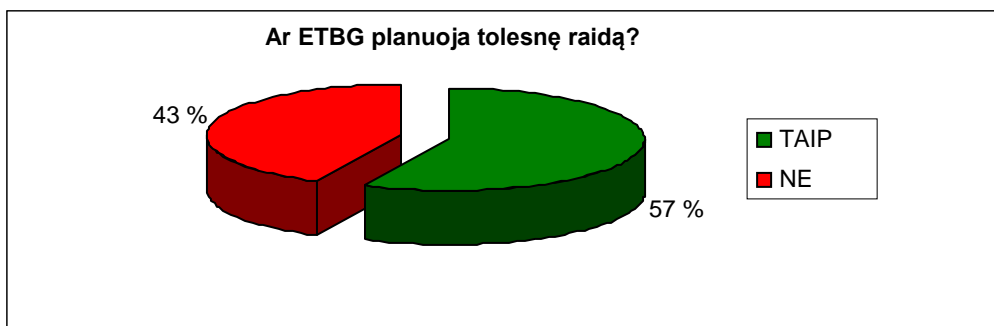

16 lentelė. ETBG patirtis. Teisiniai ir administravimo sunkumai.

17 lentelė. ETBG patirtis. Patirtų teisinių ir administravimo sunkumų pobūdis.

Kalbant apie raidą ateityje, reikia pažymėti, kad 57 proc. ETBG daugiausia planuoja didinti narių skaičių, dažniausiai todėl, kad kai kurie partneriai dėl savo vidaus procedūrų pavėlavo prisijungti prie ETBG, arba todėl, kad tie subjektai yra trečiojoje šalyje, kuri ateityje taps ES nare (Kroatija). Kai kurie iš pirmąją priežastį nurodžiusių respondentų prašo supaprastinti sudėties keitimo tvarką.

18 lentelė. ETBG patirtis. Numatoma veikiančių ETBG raida ateityje.

6. ETBG įtaka Europos integracijai

➤ ETBG ir teritorinės sanglaudos tikslas

Į Lisabonos sutartį įtraukus teritorinę sanglaudą išplėstas ETBG vaidmuo⁶. Dauguma respondentų teigė, kad ETBG yra svarbiausia teritorinės sanglaudos teisinė priemonė arba labai gera ES priemonė. ETBG suteikia aiškią ir nuolatinę galimybę bendradarbiauti. Kaip nurodyta Žaliojoje knygoje dėl teritorinės sanglaudos, ETBG suteikia darnaus problemų sprendimo pagrindą pasirinkus tinkamą geografinę aprėptį. Jose gali tiesiogiai dalyvauti visi subjektai ir programos valdomos veiksmingiau, nuosekliau ir darniau (mažiau išteklių, bendras valdymas, bendra atsakomybė). Valstybėms narėms lengviau bendradarbiauti per vieną instituciją, tarpininkaujančią tarp centrinės, vietos ir regionų valdžios. Regionuose geriau derinami įvairių administracijų, dalyvaujančių įgyvendinant ES programas ir naudojant ES lėšas, gebėjimai.

Pasienio regionuose ETBG gali padėti įgyvendinti ES *acquis*, susieti veiklos sritis ir sumažinti sienos poveikį. ETBG kuria bendradarbiavimo struktūras, kuriose dalyvauja įvairūs atstovai ir kuriama ilgalaikė vizija pagrįsta tarpvalstybinė sąveika. Jos taip pat skatina dialogą ir gali sušvelninti valstybių narių tarpusavio politinius konfliktus. ETBG skatina ne tik tarpvalstybinę, bet ir nacionalinę teritorinę sanglaudą, nes pasienio teritorijos labai dažnai būna menkiausiai išsivysčiusios.

Apskritai ETBG, remdamosi turtinga patirtimi ir praktika, skatina teikti bendradarbiavimo pasiūlymus ir siūlo kompleksinę politiką. Jos skatina naujas socialinės veiklos formas, pavyzdžiui, integruotų teritorijų planų rengimą, tinklų kūrimą, komunikacijos vystymą ir mainus tarp ūkio subjektų ar konkrečių pilietinės visuomenės grupių (jaunimo, moterų, migrantų).

Iš konkrečių sektorių paminėta ekonominis vystymasis, užimtumas, inovacijos, švietimas, sveikatos priežiūra ir aplinka. Minimos geografinės teritorijos – tai kaimo regionai ir maži miesteliai, kuriems ETBG suteikia daugiau galių, taip įgyvendindamos subsidiarumo principą.

Kai kurios vietos ir regionų valdžios institucijos ETBG vaidmenį vertina skeptiškiau ir pažymi, kad ETBG yra teisinė priemonė ir atlieka jai patikėtas užduotis, todėl daugiau dėmesio reikėtų skirti pačiai sanglaudos politikai.

Viena valstybė narė nemano, kad šia nauja priemone įmanoma padidinti sanglaudą, ir pažymi, kad ji apskritai gali kelti grėsmę bendradarbiavimui, jei dėl jos kiltų neaiškumų ir ištekliai būtų skiriami sudėtingoms naujoms administravimo problemoms spręsti.

6

Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 3 dalies trečiojoje pastraipoje nustatyta, kad „[Sąjunga] skatina ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą bei valstybių narių solidarumą“. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo trečiosios dalies naujoje XVIII antraštinėje dalyje suteikta naujo ir svarbaus teisinio tikrumo, nes „ekonominė ir socialinė sanglauda“ pakeista „ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda“ ir visos šios sanglaudos rūšys yra lygiavertės.

➤ **ETBG ir „iš apačios į viršų“ principu pagrįsta Europa**

ETBG susieja suinteresuotuosius vietos ir regionų subjektus. Jie gali nustatyti savo poreikius ir strategijas, įgyvendinti bendrus veiksmus ir iniciatyvas. ETBG sukuria dvipakopį komunikacijos kanalą, pirmenybė teikiama „iš apačios į viršų“ principui, galima pranešti valstybėms narėms ir ES institucijoms apie teritorijų prioritetus, poreikius ir rūpesčius, parengti ES darbotvarkę ir pašalinti centralizuotos politikos spragas. Tai galėtų būti pagrindinė piliečių Europos priemonė. ETBG yra juridinio asmens statusą turinčios daugiapakopio valdymo sistemos, stiprinančios vidaus rinką, padedančios susieti pasienio teritorijas ir dalyvaujančios nuolatiniam dialoge su piliečiais, todėl ES institucijos turi pripažinti jas dialogo partnerėmis. Vienas regionas pažymi, kad šiuo požiūriu itin svarbios savivaldybių ETBG.

➤ **ETBG ir daugiapakopis valdymas**

Regionų komitetas jau nagrinėjo ETBG vaidmenį savo Baltojoje knygoje dėl daugiapakopio valdymo⁷. Konsultacijos dalyvių nuomonės iš esmės yra palankios, nes ETBG laikoma „daugiapakopio valdymo laboratorija“, nors daugiau kaip pusę iki šiol sukurtų ETBG sudaro tik vienuolika partneriai – tik savivaldybės arba tik regionai.

Apskritai ETBG skatina daugiapakopį valdymą, nes ji yra bendra sistema, kurioje įvairių lygmenų valdžia gali dalyvauti vienodomis sąlygomis ir sužinoti žmonių ir teritorijos poreikius. Daug respondentų pabrėžia, kad būtina turi dalyvauti pilietinė visuomenė. Subsidiarumo principas taikomas, kai ETBG nustato tarpvalstybines strategijas, leidžia vietos ir regionų valdžios institucijoms nustatyti viešąją politiką ir padeda formuoti makroregionus.

Kai kurie respondantai pažymi, kad pati ES turėtų dalyvauti ETBG arba bent taikyti komunikacijos ir dalijimosi informacija mechanizmą, kuriame ETBG veiktų kaip vienintelė tarpininkė. Kiti mano, kad grįžimas prie valstybių narių nacionalinės teisės gali būti kliūtis veiksmingam daugiapakopiam valdymui.

➤ **ETBG ir makroregionai**

Galima ETBG nauda makroregionams – tai pirmiausia galimybė susisteminti bendradarbiavimą makroregione, nes ETBG yra nuolatinės struktūros, kuriose gali dalyvauti daug subjektų. ETBG gali padėti sustiprinti makroregionų struktūrą.

Dauguma respondentų pažymi, kad makroregiono struktūra yra pernelyg didelė ir sudėtinga, kad būtų galima leisti ETBG vadovauti makroregioniniams projektams. ETBG užduotis nėra atstoti trūkstamą makroregionų institucinę struktūrą.

7

Priimta 2009 m. birželio mėn. Regionų komiteto plenarinėje sesijoje, CdR 25/2010.

Svetainė <http://www.cor.europa.eu/governance>.

Dėl nepakankamos informacijos apie makroregionus daug atsakymų nėra objektyvūs, nes pati makroregiono samprata tebėra labai neaiški. Be to, kai kurie respondentai pažymi, kad makroregionų kūrimo *karštligė* neturėtų daryti įtakos diskusijoms dėl ETBG.

➤ **ETBG ir kaimynystės politika**

Kol kas labai sunku įsteigti ETBG kartu su kaimyninėmis ES nepriklausančiomis šalimis. Šiuo metu veikia tik dvi tokios ETBG – UTTS su Ukraina ir „Euroregione Senza Confini“ su Kroatija. Didžiausia nauda būtų politinė šios ilgalaikės partnerystės svarba, be to, ETBG gali padėti įgyvendinti ES *acquis* – tai itin svarbu šalims kandidatėms.

Respondentai pabrėžia šios priemonės teikiamas galimybes. Atsakydami jie pažymi, kad ETBG gali padėti įveikti pilietybės ir su sienomis susijusias problemas, padidinti gerovę dalyvaujančiose teritorijose ir geriau informuoti visuomenę apie Europos Sąjungą. ETBG skatina teritorinę sanglaudą, padeda derinti nacionalinės teisės aktus, stiprinti administracinius gebėjimus ir veiksmingiau naudoti pasienio tikslams skirtas EKPP lėšas. Jos padeda tikslingiau bendradarbiauti ir gali net padėti pasiekti makroregioninių strategijų tikslus.

Tačiau kai kurių regionų ir daugumos valstybių narių nuomonė yra ne tokia optimistiška – pasak jų, ETBG tėra priemonė, kurią reikėtų ir toliau taikyti tik ES lygmeniu.

Konsultacijos dėl ETBG reglamento peržiūros

1 priedas. Dalyvių sąrašas

➤ Veikiančios ETBG:

- ETBG *Eurométropole Lille-Kortrijk-Tournai and Lille Métropole* (FR-BE)
- ETBG *Gemer – Borsod – Abaúj – Zemplén* (HU-SK)
- ETBG *UTTS Ung – Tisza – Túr – Sajó* (HU-SK)
- ETBG *Amphyctiony* (GR-IT-CY-FR)
- ETBG *Archimed* (IT-ES-CY)
- ETBG *Duero – Douro* (PT-ES)
- ETBG *Eurodistrict SaarMoselle* (FR-DE)
- ETBG *Eurodistrict Strasbourg-Ortenau* (FR-DE)
- ETBG *Eurorégion Pyrénées-Méditerranée* (FR-ES)
- ETBG *Galicia-Norte de Portugal* (ES-PT)
- ETBG *Hospital de la Cerdanya* (ES-FR)
- ETBG *Ister-Granum* (HU-SK)
- ETBG *West-Vlaanderen / Flandre – Dunkerque – Côte d'Opale* (FR-BE)
- ETBG *ZASNET* (PT-ES)

➤ Steigiamos ETBG:

- *Békés – Arad* ETBG ltd. Békėšo apskrities vietos valdžios institucija (HU)
- *Eixo Atlantico do Noroeste Peninsular*. AEDEA – *Agencia Europea de Desarrollo Eixo Atlantico* (ES)
- *EuRegio Salzburg – Berchtesgadener Land – Traunstein* – ETBG (AT)
- *Eurodistrict de l'Espace Catalan Transfrontalier* (ES-FR)
- *European Urban Knowledge Network* ETBG. Nyderlandų vidaus ir karalystės reikalų ministerija
- *Eurorégion Alpes-Méditerranée* – GECT (FR-IT)
- *Euroregion Aquitaine-Euskadi*. Baskų krašto vyriausybė (ES)
- *Euro-Región Extremalentejo*. Portalegrės savivaldybės taryba (PT)
- *Euroregione Senza Confini* – Veneto regionas (IT)
- *Mestna občina Nova Gorica* (SI) – GECT *občin: Comune di Gorizia* (I), *Mestna občina Nova Gorica* (SLO), *Občina Šempeter – Vrtojba* (SLO)/*Territorio dei comuni: Comune di Gorizia* (I), *Mestna občina Nova Gorica* (SLO), *Občina Šempeter-Vrtojba* (SLO)
- *Parc Marin International des Bouches de Bonifacio*. *Office de l'Environnement de la Corse* (FR)
- *Pirineus-Cerdanya*. *Communauté de Communes „Pyrénées-Cerdagne“* (FR-ES)
- *Posočje-Benečija* (SI). Viešojo įstaiga Sočos slėnio plėtros centras
- *Tritia* ETBG. *Žilinský samosprávny kraj* (SK)
- *Ung – Tisza – Túr Korlátolt* ETBG ltd. (HU-RO-SK)

.../...

➤ Kitos tarpvalstybinės struktūros:

- Šveicarijos kantonai: Bazelio miestas (BS), Bazelio sritis (BL), Argau (AG), Jura (JU), Zoloturnas (SO) – REGIO BASILIENSIS
- Rytų Zundo savivaldybės taryba
- *Agglomération franco-valdo-genevoise – ARC Syndicat mixte*
- *Ministerium für Wirtschaft, Mittelstand und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen* (Šiaurės Reino-Vestfalijos ekonomikos ir energetikos ministerija)
- *Euregio Meuse-Rhine*
- COSANTE (*Coopération sanitaire transfrontalière*)
- Baltijos euroregiono nuolatinis tarptautinis sekretoriatas
- *Secretaría General de Acción Exterior de la Junta de Andalucía*
- *Communauté de Travail des Pyrénées* (CTP)
- Europos pasienio regionų asociacija (AEBR)
- C.A.F.I. – *Association de la Conférence des Alpes Franco-Italiennes*
- Helsinkio-Talino euroregiono forumas

➤ Regionų ir vietos valdžios institucijos:

- Balearų salų vyriausybė (ES)
- UTTS žemės ūkio ir taikomosios ekonomikos centras (HU)
- Saksonijos žemė (DE)
- Valensijos regiono vyriausybė (ES)
- Kastilijos ir Leono regiono vyriausybė (ES)
- Karintijos žemės vyriausybė (AT)
- Flandrija: Flamandų bendruomenės ministerija, vietos valdžios institucija (BE)
- Saro krašto ekonomikos ir mokslo ministerija (DE)
- Liubušo vaivadijos vaivada (PL)
- Reino krašto-Pfalco ekonomikos, susisiekinimo, žemės ūkio ir vynuogininkystės ministerija (DE)
- Pa de Kalė bendroji taryba (FR)
- Autonominė Trento provincija (IT)
- *Niederösterreich* – Žemutinės Austrijos žemė (AT)
- *Wien* – Vienos miestas ir žemė (AT)
- Čongrado apskritis (HU)
- Libereco kraštas – *Euroregion Nisa* (CZ)
- Freiburgo regiono taryba (DE)
- Žemutinės Silezijos vaivadija (PL)
- *Gouvernement suisse – Canton de Genève – Services des affaires extérieures* (CH)
- Bavarijos žemės vyriausybė
- Katalonijos vyriausybė (ES)
- Karintijos žemės vyriausybė (AT)

- *Communauté Urbaine de Strasbourg* (FR)
- Dubrovniko-Neretvos apskrities regioninės plėtros agentūra (HR)

Valstybės narės

- Slovėnijos Respublikos Vyriausybės vietos savivaldos ir regioninės politikos departamentas
- *Ministère du Développement Durable et des Infrastructures du Luxembourg*
- Vengrijos viešojo administravimo ministerija
- *Département fédéral des affaires étrangères de la Confédération Suisse – Service politique de coopération transfrontalière*
- Suomijos darbo ir ekonomikos ministerijos Regioninės plėtros skyrius (FI)
- Lenkijos regioninės plėtros ministerijos Teritorinio bendradarbiavimo departamentas
- Vengrijos viešojo administravimo ir teisingumo ministerija
- Estijos vidaus reikalų ministerija
- Čekijos Vyriausybė
- *Confédération Suisse – Département Affaires Etrangères*

Asociacijos

- Europos pasienio regionų asociacija (AEBR)
- Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovas Briuselyje
- *Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT) – Prancūzija*
- *Association des Régions de France (ARF)*
- Europos regionų asamblėjos generalinis sekretoriatas (AER)
- Centrinė Europos tarpvalstybinių iniciatyvų tarnyba (CESCI)
- Europos kalnuotų vietovių išrinktų atstovų asociacija (AEM) – *Association européenne des élus de montagne*

Ekspertai ir kiti suinteresuotieji subjektai

- Karintijos žemės vyriausybė
  - *Centre d'Observation Européen des Régions (C.O.E.U.R)*
  - Bolzano Europos akademija
  - *Unioncamere del Veneto – Eurosportello del Veneto*
  - *École Doctorale de Sciences Juridiques et Politiques – Centre de Droit International – Université Nanterre*
  - EUROPOS EKONOMINIŲ INTERESŲ GRUPĖ „Sealink“ (EEIG *Sealink*)
  - INTERACT programa: parama ir pagalba geram Europos teritorinio bendradarbiavimo programų valdymui
  - *Les Européens du Grand Lille / De Europeanen van Groot Rijsel*
  - *Confédération Suisse – Département Fédéral Affaires Etrangères*
-